

*Вавшко Ірина Василівна,
студентка Національної музичної академії України
ім. П.І. Чайковського*

ОКЕАН, ЩО НЕ МАЄ ДНА (до 20-річчя заснування гурту "Океан Ельзи")

"Океан Ельзи" на сьогоднішній день без перебільшення можна назвати одним із найзатребуваніших та найпопулярніших рок-гуртів України.

У жовтні 2014 року музиканти, а разом із ними і всі шанувальники, відзначатимуть ювілей – 20-річчя гурту. До цієї події ретельно готуються і самі "океанівці" (які влітку потішають публіку довгоочікуваними, грандіозними стадіонними концертами у Києві, Львові, Одесі, Харкові, Дніпропетровську та Донецьку, обіцяючи численні несподіванки та приємні сюрпризи), і шанувальники гурту, які також, своєї черги, готують різноманітні флешмоби та інші подарунки своїм кумирам.

20 років – справді солідний вік, за який "океани" зуміли підкорити собі не лише вибагливого українського, але й ще більш вибагливого зарубіжного слухача. Незважаючи на принципове виконання пісень українською (за винятком кількох – англійською мовою), музиканти є бажаними гостями у багатьох країнах – зокрема, Німеччині, Польщі, Великобританії, Білорусі, Молдові, Литві, Чехії, Франції та ін.

Для більшості прихильників, або ж просто меломанів назва гурту асоціюється з однією людиною – солістом Святославом Вакарчуком. Проте "Океан Ельзи" – це команда і ціла історія, що бере свій початок ще у 1994 році, успішно триває донині і, судячи з усього, на превелике щастя слухачької аудиторії, триватиме ще довго.

Цільова аудиторія музикантів абсолютно різна. Самі учасники гурту зізнаються, що спочатку прагнули завоювати прихильність молоді – від 14 до 20 років, тоді як нині ці вікові межі розширилися до 35 років і старше.

Але перенесемося в далекий 1994 рік, коли 12 жовтня у Львові відбулася перша репетиція гурту "Океан Ельзи" у культовому, "золотому" складі: Павло Гудімов (гітара), Юрій Хусточка (бас-гітара), Денис Глінін (ударні) та Святослав Вакарчук (вокал). На той момент музично-сценічний досвід мали всі, окрім власне Вакарчука, оскільки до моменту виникнення "Океану" хлопці були учасниками гурту "Клан тиші". Познайомившись на одній із вечірок у спільних знайомих з 19-річним студентом-фізиком Святославом, який награвав за фортепіано пісні "The Beatles", вони запропонували пограти разом. Так, власне, і почалася історія під назвою "Океан Ельзи".

Улюблене запитання багатьох шанувальників до музикантів – що ж означає ця назва і хто така загадкова Ельза? Відповідь на це питання можемо дізнатись, переглядаючи перший офіційний виступ "океанів" на Львівському телебаченні (програма "Дека", 1995 рік, режим доступу: <http://video.yandex.ua/users/lionet/view/449/>). Музиканти поділилися думкою про те, що слово "океан" означає щось безмежне, бездонне, багатозначне (у кожного можуть бути свої асоціації). Ім'я Ельза виникло спонтанно і приглянулося, перш за все, своєю космополітичністю. Тобто "Океан Ірини" чи "Океан Олени" не сприйняли би у Німеччині, Франції чи ще десь, а так – милозвучна Ельза, що всюди буде зрозумілою.

Що ж, власне, являє собою бездонний "Океан..." за 20 років?

В першу чергу – це дев'ять учасників за увесь період існування, кожен з яких привніс щось своє, особливе у розвиток гурту. У "золотому" складі "океани" пробули рівно половину свого теперішнього віку – десять років. З різних причин у 2004-му покинули гурт і зайнялися сольними проектами Юрій Хусточка та Дмитро Шуров (зараз відомий за сценічним псевдонімом Ріапобой). Згодом, у 2005-му, пішов і Павло Гудімов. Зустріч та спільний незапланований виступ першого складу відбулися лише наприкінці 2013 року на сцені Євромайдану (на превеликий жаль, привід був трагічний – події розгону Майдану та складна політична ситуація в Україні). Концерт пройшов під гаслом "Важливі

речі об'єднують" – і дійсно, цей виступ об'єднав не лише самих учасників гурту, а й близько 200 тисяч людей, які прийшли в той зимовий вечір на Майдан.

А історія гурту розгорталася наступним чином. Після розпаду основного складу, у 2004 році, до команди "Океану Ельзи" приєднався бас-гітарист Денис Дудко, у 2005 – клавішник Мілош Єліч (які й до сьогодні є учасниками гурту), та гітарист Петро Чернявський, який залишив у 2013-му "Океан..." заради сольного проекту. Не виключено, що зміни у складі гурту будуть відбуватися і надалі, адже залишається вакантним місце гітариста, яке на даний час займає сесійний музикант Владімір Опсеніца.

Кожен із названих музикантів, безперечно, є частинкою двадцятирічної історії колективу.

Як завжди, з нагоди ювілейних дат, звертаємося до статистики – цифри також красномовно свідчать про досягнення гурту. За без малого двадцять років існування "Океану Ельзи" було випущено дванадцять альбомів (з яких один акустичний плюс три сольні проекти С. Вакарчука), знято понад тридцять кліпів, продано понад мільйон дисків на території Європи.

У 1999 році "Океан" завоював премії "Прорив року" та "Найкраща пісня року" ("Там де нас нема") на фестивалі "Таврійські Ігри".

2003 – альбом "Суперсиметрія" став двічі платиновим (менш ніж за два місяці було продано понад двісті тисяч дисків).

2005 – альбом "Gloria" став платиновим всього за шість годин (продано понад сто тисяч дисків). Пісня "Без бою" (альбом "Gloria") на більшості провідних українських радіостанцій стала піснею 2005 року. Кліп до цієї пісні є одним із найпопулярніших україномовних відео на Інтернет-сервісі YouTube (понад 3,1 млн. переглядів).

2007 – гастрольний тур "Міра". Протягом червня "Океан Ельзи" виступив у 26 містах України і скрізь збирав аншлаги (загалом концерти відвідало понад 120 тисяч слухачів).

2010 – "Dolce vita" став "Найкращим українським альбомом 2010" за версією FaDiez (українське музичне Інтернет-видання).

2011 – "Океан Ельзи" став першим українським рок-гуртом, який виступив з симфонічним оркестром України (Київ).

2014 – національна премія YUNA присудила "океанам" перемогу в чотирьох номінаціях: група року, альбом року ("Земля"); Святослав Вакарчук співак та композитор року. Крім того, гастрольний тур "Земля" став одним з найдовших за всю історію існування українського року (почавшись у травні 2013-го, він триває й досі); заплановано понад 80 концертів в 28 містах України та за кордоном.

Цей список можна продовжувати.

Обличчям гурту, його так званим символом є соліст, автор віршів та музики практично усіх пісень Святослав Вакарчук – кандидат фізико-математичних наук і активний громадський діяч. Народився він 14 травня 1975 року в місті Мукачево (Закарпатська область, Україна). Першу вищу освіту здобув у Львівському національному університеті ім. Івана Франка за спеціальністю "теоретична фізика". Там само отримав другу вищу освіту за спеціальніс-

ттю "міжнародна економіка". У 2009 році захистив кандидатську дисертацію на тему "Суперсиметрія електронів у магнітному полі".

Успіх і популярність С. Вакарчука в Україні мають різні "виміри". Так, 2005 року С. Вакарчук став переможцем у номінації "Найкрасивіші люди України" за версією журналу VIVA. У тому ж році став переможцем ток-шоу "Виграй мільйон" (вперше за історію проекту). Як посол доброї волі Програми розвитку ООН для молоді в Україні він брав участь у багатьох соціальних та культурних проектах. За даними тижневика "Кореспондент", артист щорічно входить до сотні найбільш відомих і впливових людей України.

Справді, Святослав є не лише кумиром молоді, законодавцем моди, але й її моральним орієнтиром – через не лише активну культурну, але й громадську діяльність. У зв'язку з непростою політичною ситуацією в країні, співак дає відкриті лекції для студентів ВНЗ України – бажаючих поспілкуватися завжди повні зали, і це прекрасно.

Отже, "Океан Ельзи" на теперішньому етапі – це надзвичайно потужна команда, прекрасні виконавці, майстри своєї справи. Це багатотисячні стадіони публіки – поціновувачів творчості музикантів, завдяки яким і існує гурт (за назвою однойменної пісні – "невидима сім'я"). "Океан Ельзи" – це понад дві сотні пісень, велику кількість яких знають напам'ять не лише шанувальники гурту, але й просто любителі музики. Славнозвісні "Без бою", "Відпусти", "Вставай" вже стали піснями-символами, що вчать любити, вірити, прагнути, ніколи не здаватися та робити правильний вибір.

Музиканти були праві ще тоді, у 1994-му, коли стверджували, що "океан" – то щось бездонне, адже межі їх творчого потенціалу та творчі надбання справді є такими. Кожен знайде у цьому океані те, що шукає.